

Instituut voor de nationale rekeningen

Nationale rekeningen

Deel 1 – Eerste raming van de jaarlijkse rekeningen 2007

Inhoud van de publicatie

De nationale rekeningen van België worden opgesteld volgens de definities van het Europees Systeem van nationale en regionale Rekeningen (ESR 1995).

Een eerste raming van de nationale rekeningen, grotendeels opgesteld op basis van de kwartaalrekeningen, verschijnt in april van het jaar dat volgt op het beschouwde jaar. De publicatie omvat de ontwikkeling van de belangrijkste jaaraggregaten van de nationale economie en de rekeningen van de gezamenlijke overheid, over de laatste tien jaar, gemeten in brutotermen. Ze bestaat uit twee hoofdstukken: het eerste geeft een korte synthese van de resultaten; in het tweede hoofdstuk zijn de verschillende statistische tabellen opgenomen (verdeling van het bruto binnenlands product volgens de invalshoeken toegevoegde waarde, bestedingen en inkomens; besparingen en vorderingensaldo van de nationale economie; werkzame personen en beloning van werknemers; ontvangsten, uitgaven en financieringsaldo van de overheid).

De rekeningen zijn opgesteld op basis van de op 18 april 2008 beschikbare gegevens, behalve de gegevens met betrekking tot de overheidsrekeningen, die op 31 maart 2008 werden afgesloten.

© Instituut voor de nationale rekeningen - Nationale Bank van België,
Brussel

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure
voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits
bronvermelding.

ISSN 1784-2514 (print)
ISSN 1784-2506 (online)

Voorwoord

Deze publicatie bevat de eerste ramingen van het Instituut voor de Nationale rekeningen (INR) met betrekking tot de voornaamste aggregaten van de nationale rekeningen voor het jaar 2007. De resultaten berusten grotendeels op de gegevens uit de nationale kwartaalrekeningen.

De nationale rekeningen op jaarbasis, die de maatstaf vormen voor het meten van de economische resultaten in de loop van een bepaald jaar, worden uitgedrukt in brutotermen. Het aantal werkdagen kan evenwel van jaar tot jaar die resultaten beïnvloeden. Om de interpretatie van de eindresultaten te vergemakkelijken, werden de in de toelichting opgenomen tabellen derhalve aangevuld met voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, zoals dit gebeurt in de nationale kwartaalrekeningen.

De voorzitter van de Raad van Bestuur van het
Instituut voor de Nationale Rekeningen

Lambert Verjus

Brussel, april 2008

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Synthese	7
1. Algemene ontwikkeling van de economische activiteit in 2007	7
2. Oorsprong van het binnenlands product: uitsplitsing van de toegevoegde waarde	8
3. Besteding van het binnenlands product: belangrijkste bestedingscategoriën	8
4. Werkgelegenheid	9
5. Niet financiële rekeningen van de overheid	10
Tabellen	13
1. Oorsprong van het binnenlands product: bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak	14
1.1 Ramingen tegen lopende prijzen	14
1.2 Ramingen in kettingeuro's (referentiejaar 2005)	14
2. Besteding van het binnenlands product: belangrijkste bestedingscategoriën	15
2.1 Ramingen tegen lopende prijzen	15
2.2 Ramingen in kettingeuro's (referentiejaar 2005)	15
3. Verdeling van het binnenlands product: belangrijkste inkomenscategoriën, ramingen tegen lopende prijzen	16
4. Beschikbaar inkomen, besparingen en vorderingenoverschot of -tekort	17
4.1 Ramingen tegen lopende prijzen	17
4.2 Reëel beschikbaar inkomen van de totale economie, ramingen in kettingeuro's (referentiejaar 2005)	17
5. Arbeidsmarktstatistieken	18
5.1 Verdeling van de beloning van werknemers per bedrijfstak	18
5.2 Nationale werkgelegenheid : aantal zelfstandigen en werknemers	18
5.3 Binnenlandse werkgelegenheid: verdeling van het aantal werkzame personen per bedrijfstak	18
6. Niet-financiële rekeningen van de overheid	18
6.1 Synoptische tabel van de ontvangsten, uitgaven en vorderingenoverschot of -tekort van de gezamenlijke overheid, ramingen tegen lopende prijzen	19
Publicaties van het INR en contactpersonen	21
Algemene opmerking	25
Conventionele tekens	27
Lijst van afkortingen	29

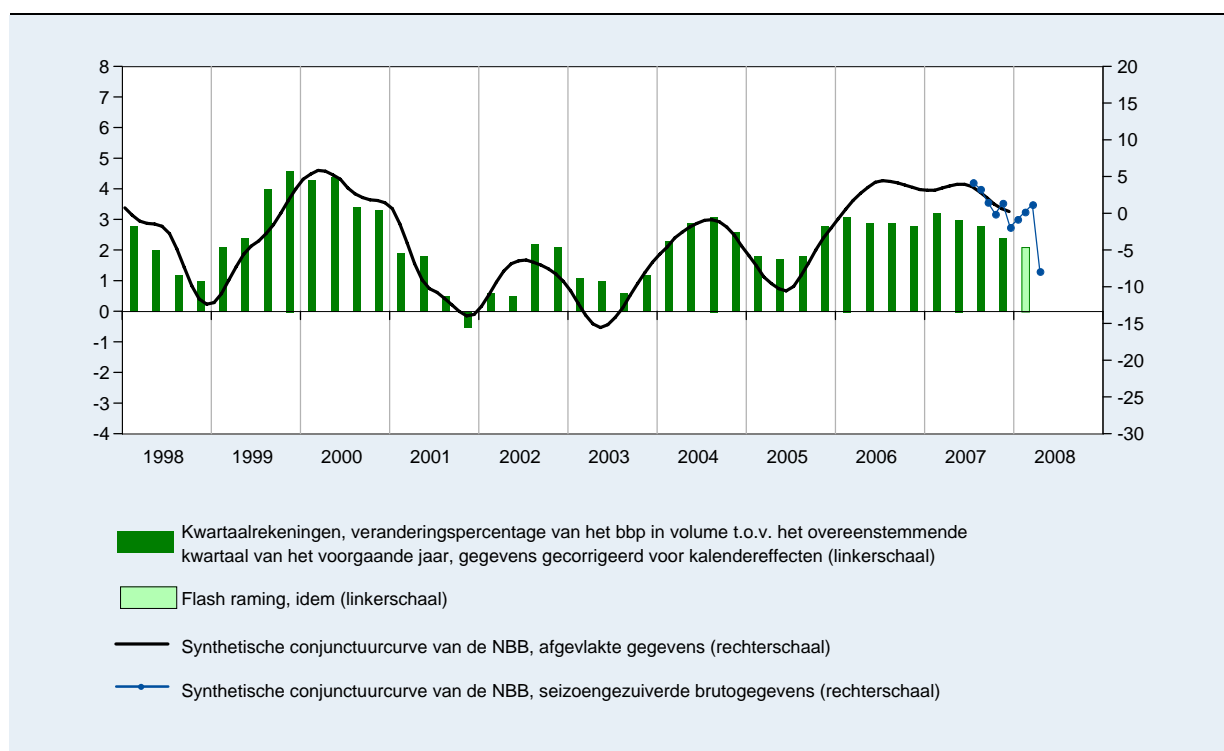
Synthese

1. Algemene ontwikkeling van de economische activiteit in 2007

Ondanks de economische vertraging in de Verenigde Staten, bleef de activiteit in 2007 stevig. De Belgische economie profiteerde van een krachtige buitenlandse vraag vanuit Oost-Europa, Azië en de grondstoffenproducerende landen. Deze invloed was rechtstreeks merkbaar via de Belgische handel met deze landen, maar vooral onrechtstreeks, via de positieve effecten van de dynamiek in deze landen op de activiteit van de handelspartners van het eurogebied. De binnenlandse vraag bleef niet achter: de uitgaven voor investeringen en consumptie werden positief beïnvloed door de stijgende productie en de verbetering op de arbeidsmarkt.

Tegen deze gunstige achtergrond is het bruto binnenlands product (bbp) naar volume over het geheel van 2007 met 2,8 pct. toegenomen, zowel in brutotermen als gecorrigeerd voor kalendereffecten.

GRAFIEK 1 BBP EN CONJUNCTUURVERLOOP

Bron: INR

2. Oorsprong van het binnenlands product: uitsplitsing van de toegevoegde waarde

Alle bedrijfstakken leverden in 2007 een significante positieve bijdrage aan de economische groei.

Hoewel minder uitgesproken dan in 2006, was de bouwnijverheid met een toename van 3,5 pct. de meest dynamische bedrijfstak, en bleef de industrie in 2007 flink groeien (2,5 pct.).

In de diensten is de groei zelfs versneld (2,8 pct., tegen 2,3 pct. tijdens het voorgaande jaar).

TABEL 1   **OORSPRONG VAN HET BINNENLANDS PRODUCT**
(brutocijfers in volume, veranderingspercentages t.o.v.het voorgaande jaar)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	p.m. 2006 vwd ¹	p.m. 2007 vwd ¹
Landbouw, bosbouw, visserij	-5,5	4,3	-7,6	5,2	-5,4	-5,8	5,2	-5,8	5,2
Industrie	0,0	-0,8	-1,2	2,9	-0,2	3,5	2,5	3,2	2,5
Bouwnijverheid	1,0	-1,5	0,9	3,5	3,8	8,5	3,5	9,1	3,9
Diensten	1,9	2,2	2,0	2,1	2,2	2,3	2,8	2,5	2,8
Bruto binnenlands product	0,8	1,5	1,0	3,0	1,7	2,8	2,8	2,9	2,8

Bron: INR

¹ Vwd: verbeterd voor de invloed van het aantal werkdagen en van de andere kalendereffecten

3. Besteding van het binnenlands product: belangrijkste bestedingscategorieën

De economische groei die in 2007 werd opgetekend, was gebaseerd op alle componenten van de vraag, en dit zowel van de binnenlandse vraag (particuliere consumptie, overheidsconsumptie, investeringen, voorraadwijzigingen) als van de buitenlandse vraag (uitvoer van goederen en diensten).

Wat de binnenlandse bestedingen betreft, werd het jaar 2007 gekenmerkt door de groei van de bruto-investeringen in vaste activa door de ondernemingen (6,5 pct. in reële termen). De vervanging en uitbreiding van de kapitaalgoederen werden gestimuleerd door de forse stijging van de productie, en dit zowel in de industrie als in de diensten.

De particulieren hebben hun investeringsuitgaven in nieuwbouw en renovatie opnieuw verhoogd (met 5,3 pct.). Ze hebben tevens hun consumptieve bestedingen substantieel opgevoerd (met 2,5 pct.).

De consumptieve bestedingen van de overheid, van hun kant, hebben in 2007 opnieuw aangeknoopt met de groei (2,1 pct.).

Over het geheel van het jaar 2007 is het volume van de uitvoer van goederen en diensten toegenomen met 3,8 pct., dat is sneller dan het voorgaande jaar (2,6 pct.). Gezien het hoge gehalte aan ingevoerde goederen in de uitvoer heeft het verloop van de uitvoer een weerslag gehad op de invoer van goederen en diensten. De toename van die invoer werd bovendien versterkt door de kracht van de binnenlandse vraag in het algemeen en van de bedrijfsinvesteringen in het bijzonder. De groei van de invoer was bijgevolg, met 4,6 pct., hoger dan die van de uitvoer, waardoor het handelsverkeer met het buitenland een negatieve bijdrage leverde tot de bbp-groei (0,5 procentpunt).

TABEL 2 BESTEDING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT

(brutocijfers in volume, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

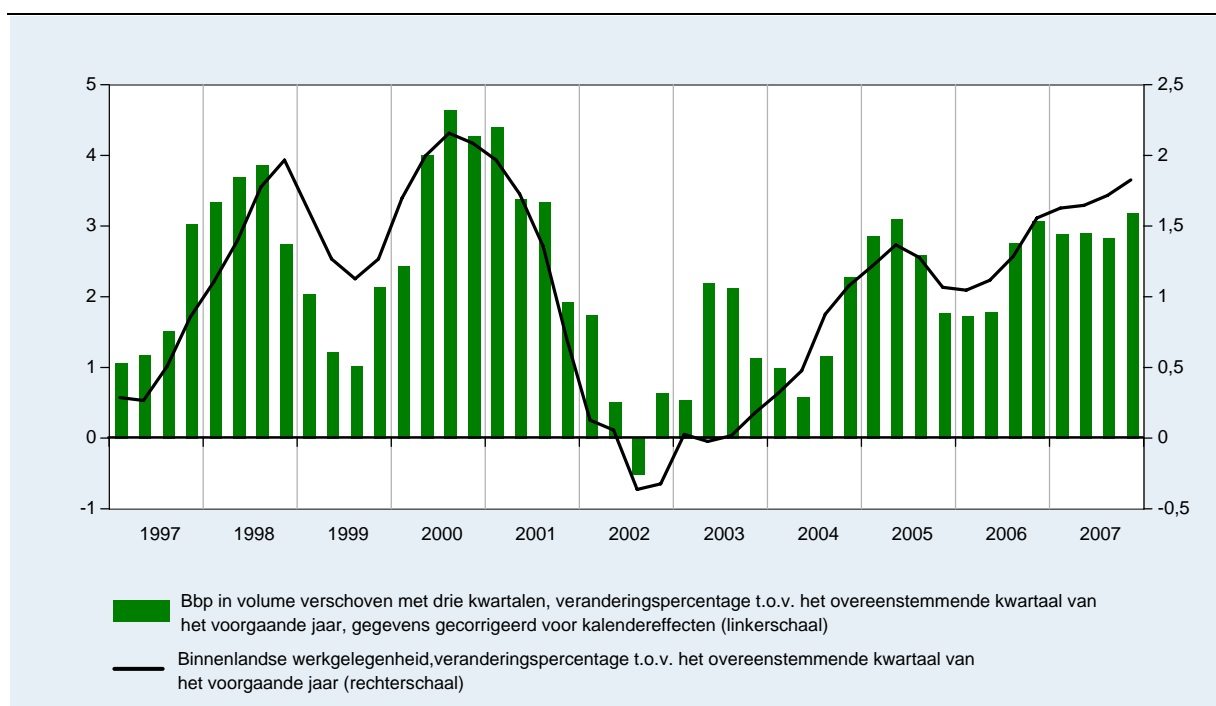
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	p.m. 2006 Vwd ¹	p.m. 2007 Vwd ¹
Consumptieve particuliere bestedingen	1,1	0,8	0,9	1,2	1,2	2,1	2,5	2,2	2,4
Consumptieve bestedingen van de overheid	2,4	2,9	2,1	1,8	-0,2	0,0	2,1	0,0	2,1
Investerings in vaste activa	0,2	-2,3	-0,2	7,1	6,7	4,2	5,9	4,2	5,7
Investerings van de ondernemingen	3,3	-3,1	-1,7	6,9	4,7	3,9	6,5	3,9	6,1
Investerings in woongebouwen	-4,3	-0,7	3,8	9,8	9,9	7,6	5,3	7,4	5,3
Overheidsinvesteringen	-11,4	0,6	1,5	1,9	13,0	-3,2	3,5	-3,2	3,5
Voorraadwijzigingen ²	-0,9	0,1	0,0	0,2	0,0	0,9	0,3	1,1	0,3
Uitvoer van goederen en diensten	0,9	1,2	2,9	6,5	3,6	2,6	3,8	2,6	3,8
Invoer van goederen en diensten	0,2	0,2	2,9	6,6	4,2	2,7	4,6	2,8	4,6
Netto-uitvoer van goederen en diensten ²	0,5	0,7	0,1	0,2	-0,3	0,0	-0,5	-0,1	-0,6
Bruto binnenlands product	0,8	1,5	1,0	3,0	1,7	2,8	2,8	2,9	2,8

Bron: INR

¹ Vwd : verbeterd voor de invloed van het aantal werkdagen en van de andere kalendereffecten.² Bijdrage tot de bbp-groei.

4. Werkgelegenheid

Met een zekere vertraging – doorgaans twee tot drie kwartalen – die nodig is om het productievermogen aan te passen, werken de schommelingen van de economische activiteit door in het werkgelegenheidsverloop. Nadat de jobcreatie in 2006 was versneld, bleef de werkgelegenheid het hele jaar 2007 door op een hoog tempo groeien. Voor het totaal is de werkgelegenheid in 2007 met bijna 73 000 personen gestegen, tegenover ongeveer 53 000 personen in 2006.

GRAFIEK 2 BBP EN WERKGELEGENHEID

Bron: INR

In 2007 werden bijna 59 000 extra arbeidsplaatsen voor loontrekkenden gecreëerd, voornamelijk in de markt-diensten en in de bouw. Voor de zelfstandigen is de toename – circa 14 000 personen in 2007 – van het aantal nieuwe arbeidsplaatsen verder versneld, waarmee de sinds 2005 opgetekende trendwijziging werd versterkt.

TABEL 3 BINNENLANDSE WERKGELEGENHEID
(jaargemiddelden, jaar-op-jaar veranderingen in duizenden personen)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal werkzame personen	58,4	-5,5	1,7	28,1	51,1	52,7	72,6
Loontrekkenden	63,0	1,4	6,0	27,8	43,3	44,9	58,7
Zelfstandigen	-4,6	-6,8	-4,3	0,3	7,8	7,8	14,0

Bron: INR

5. Niet- financiële rekeningen van de overheid

Het financieringssaldo van de overheid, opgesteld in het kader van de procedure bij buitensporige tekorten, kwam in 2007 uit op een tekort van 0,2 pct. bbp.

De primaire uitgaven stegen met 0,4 pct. bbp en beliepen in 2007 44,9 pct. bbp. De rentelasten liepen met 0,2 pct. bbp terug. De ontvangsten verminderden met 0,2 pct. bbp en bedroegen 48,6 pct. bbp.

De stijging van de primaire uitgaven is voornamelijk toe te schrijven aan de subsidies aan ondernemingen (0,2 pct. bbp) en de overige kapitaaluitgaven (0,4 pct. bbp). De subsidies aan ondernemingen stegen vooral als gevolg van de toename van de dienstencheques en van de kortingen op de bedrijfsvoorheffing. De overige kapitaaluitgaven werden beïnvloed door niet-recurrente transacties (fiscale terugbetalingen naar rato van bijna 500 miljoen euro, uitzonderlijke betaling aan Aquafin en, in tegenstelling tot 2006, de afwezigheid van grondverkoop). De groei van de sociale uitkeringen is voornamelijk te verklaren door een technische factor .

De daling van de rentelasten is te verklaren door de vermindering van de overheidsschuld in procenten van het bbp.

De daling van de ontvangsten is toe te schrijven aan de afname van de fiscale en parafiscale ontvangsten (0,2 pct. bbp), terwijl de niet-fiscale en niet-parafiscale ontvangsten stabiel blijven. De vermindering van de fiscale en parafiscale ontvangsten is het gevolg van de gezamenlijke weerslag van de maatregelen tot verlichting van de fiscale en parafiscale druk alsook van het verdwijnen van een aantal niet-recurrente maatregelen die bepaalde belastingen in 2006 fors hadden opgedreven (effectiseringstransacties, structurele versnelling van de inkoeringen van de vennootschapsbelasting).

TABEL 4 UITGAVEN, ONTVANGSTEN EN SALDO VAN DE OVERHEID VOLGENS DE BUITENSPORIGE-TEKORTENPROCEDURE¹

(brutocijfers tegen lopende prijzen, miljoenen euro's)

	2003	2004	2005 ²	2006 ²	2007 ²
Totale uitgaven	140.349	142.205	156.005	153.384	161.365
(in procenten bbp)	(51,1)	(49,1)	(51,7)	(48,4)	(48,8)
Primaire uitgaven	125.763	128.550	143.313	140.790	148.689
(in procenten bbp)	(45,8)	(44,4)	(47,5)	(44,5)	(44,9)
waarvan:					
Bezoldigingen	33.833	34.721	36.186	37.481	39.063
Sociale uitkeringen	63.109	66.421	68.933	70.938	74.594
Rentelasten	14.585	13.655	12.691	12.594	12.676
(in procenten bbp)	(5,3)	(4,7)	(4,2)	(4,0)	(3,8)
Totale ontvangsten	140.390	142.244	149.103	154.480	160.791
(in procenten bbp)	(51,1)	(49,1)	(49,4)	(48,8)	(48,6)
waarvan:					
Fiscale en parafiscale ontvangsten	121.410	128.593	133.796	139.241	144.790
(in procenten bbp)	(44,2)	(44,4)	(44,3)	(44,0)	(43,8)
Financieringssaldo volgens de buitensporigetekortenprocedure	41	39	-6.901	1.096	-574
(in procenten bbp)	(0,0)	(0,0)	(-2,3)	(0,3)	(-0,2)
Primair saldo	14.626	13.694	5.790	13.690	12.102
(in procenten bbp)	(5,3)	(4,7)	(1,9)	(4,3)	(3,7)
Overheidsschuld (Maastricht-definitie)	270.856	272.894	278.170	279.279	280.507
(in procenten bbp)	(98,6)	(94,2)	(92,1)	(88,2)	(84,8)

Bron: INR

¹ In het kader van de procedure bij buitensporige tekorten werd het financieringssaldo gecorrigeerd om rekening te houden met de netto rentebetalingen uit hoofde van swapovereenkomsten en termijncontracten met rentevaststelling na afloop.

² Het Fonds voor Spoorweginfrastructuur (FSI) behoort tot de sector van de niet-financiële vennootschappen.

Technische toelichting

In het kader van de procedure bij buitensporige tekorten rapporteert het INR tweemaal per jaar, vóór 1 april en vóór 1 oktober, de meest recente gegevens inzake het overheidstekort en de overheidsschuld van de afgelopen jaren aan de Europese Commissie.

Bij de kennisgeving van april 2008 en na een grondige analyse van alle elementen van het dossier, werd de behandeling van de transacties van het Fonds voor Spoorweginfrastructuur in de nationale rekeningen aangepast.

Met het oog op de aanpassing aan de Europese regelgeving inzake de vrijmaking van het spoorvervoer, werd de structuur van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) ingrijpend gewijzigd op 1 januari 2005. Hierbij werd de NMBS-Holding opgericht als moedermaatschappij van de spoorweggroep, die eveneens bestaat uit, enerzijds, de infrastructuurbeheerder Infrabel en, anderzijds, de spoorwegexploitant die de naam NMBS behoudt en die het reizigers- en goederenvervoer als belangrijkste opdracht heeft. Bovendien werd, onafhankelijk van de nieuwe NMBS-groep, een organisme gecreëerd, namelijk het Fonds voor Spoorweginfrastructuur (FSI), dat de spoorweginfrastructuur heeft overgenomen zoals die op 31 december 2004 bestond, evenals de bijbehorende schuld.

In het kader van het vrijgemaakte Belgische spoorwegennet is de infrastructuurbeheerder Infrabel ermee belast de operatoren, met inbegrip van de exploitatiemaatschappij NMBS, een vergoeding aan te rekenen voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur. De gebruiksheffingen omvatten een vergoeding voor het gebruik van zowel de spoorlijnen als de stations. Infrabel betaalt op zijn beurt een jaarlijkse vergoeding aan het FSI voor de terbeschikkingstelling van de infrastructuur waarvan het Fonds eigenaar is.

Tot op heden werd het FSI in de Belgische nationale rekeningen ondergebracht bij de sector van de niet-financiële vennootschappen. De schuld van het FSI werd bijgevolg niet beschouwd als een overheidsschuld in de zin van het Verdrag van Maastricht en de rentelasten op deze schuld hadden dus geen invloed op het financieringssaldo van de overheid, in tegenstelling tot de jaarlijkse bijdrage van de Staat ten voordele van het FSI.

Anders dan het INR, was Eurostat de mening toegedaan dat het FSI behoorde tot de overheidssector en dat de overdacht van het grootste gedeelte van de NMBS-schuld naar dit Fonds, ter gelegenheid van de herstructurering van de spoorwegmaatschappij op 1 januari 2005, moest worden beschouwd als een schuldovername door de overheid, wat betekent dat als tegenpost een overheidsuitgave moest worden geboekt naar rata van een bedrag dat even hoog is als de overgenomen schuld.

Gelet op de argumenten in de analyse van Eurostat, heeft het INR bij de notificatie van april 2008 de behandeling van het FSI herzien om ze in overeenstemming te brengen met de interpretatie van Eurostat.

Volgens deze redenering dient voortaan een bedrag van 7,4 miljard euro als kapitaaloverdracht te worden geboekt in de overheidsuitgaven van 2005, met als gevolg dat het begrotingssaldo van 2005 een tekort van 2,3 pct. bbp vertoont.

Hoewel deze schuldovername door haar niet-recurrente karakter geen enkele rechtstreekse weerslag heeft op het begrotingssaldo van de andere jaren vanaf 2006, geldt dit niet voor de sectorclassificatie van het FSI, aangezien de rente-uitgaven van deze entiteit iets lager zijn dan haar ontvangsten. Die ontvangsten bestaan uit een vergoeding voor de terbeschikkingstelling aan Infrabel van de spoorweginfrastructuur waarvan het Fonds voor Spoorweginfrastructuur eigenaar is, en een kapitaaloverdracht die de overheid betaalt aan het Fonds, teneinde het in staat te stellen geleidelijk zijn schuld af te bouwen. Het begrotingsresultaat voor 2006 en de volgende jaren verbetert dus licht met de nieuwe behandeling. De jaarlijkse betaling door de Staat, die volgens de tot op heden gebruikte berekeningsmethode volledig werd verrekend in het overheidssaldo, zal voortaan immers worden beschouwd als een interne overdracht bij de Federale overheid, zonder invloed op het overheidssaldo.

De tabel hieronder stelt de oude en nieuwe reeksen voor van het overheidstekort en de overheidsschuld.

Invloed op het overheidstekort en de overheidsschuld								
	Overheidstekort				Overheidsschuld			
	vóór de aanpassing		na de aanpassing		vóór de aanpassing		na de aanpassing	
jaar	miljarden euro's	% bbp	miljarden euro's	% bbp	miljarden euro's	% bbp	miljarden euro's	% bbp
2005	0,2	0,1	-6,9	-2,3	272,9	90,4	278,2	92,1
2006	0,9	0,3	1,1	0,3	274,3	86,6	279,3	88,2
2007	-0,7	-0,2	-0,6	-0,2	276,0	83,4	280,5	84,8

Tabellen

1 OORSPRONG VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK

1.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	2.994	2.743	3.096	3.060	2.820	2.753	2.869	2.504	2.647	2.568
Nijverheid	47.032	46.734	49.339	49.011	49.497	48.889	50.818	51.792	54.165	55.689
Bouwnijverheid	9.879	10.627	11.118	11.381	11.408	11.938	12.448	12.941	14.039	15.164
Diensten										
Handel, vervoer en verkeer	44.144	45.727	47.314	49.932	52.448	55.636	59.081	62.241	65.112	69.123
Financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven	54.985	57.522	62.279	65.185	67.132	68.381	72.113	76.179	80.109	83.508
Overheid en onderwijs	27.972	29.126	30.126	31.415	33.338	34.694	35.728	37.304	38.589	40.106
Andere diensten	18.038	19.495	20.540	21.475	22.374	23.464	24.708	26.067	27.242	28.160
Productgebonden belastingen min subsidies	24.529	26.276	27.929	27.425	28.636	28.971	31.926	32.939	34.720	36.482
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	229.572	238.248	251.741	258.883	267.652	274.726	289.690	301.966	316.622	330.800

1.2 RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2005)

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	2.573	2.648	2.760	2.609	2.721	2.513	2.646	2.504	2.357	2.480
Nijverheid	48.622	49.062	51.437	51.427	50.997	50.389	51.872	51.792	53.584	54.920
Bouwnijverheid	10.912	11.337	11.992	12.116	11.933	12.045	12.470	12.941	14.046	14.543
Diensten										
Handel, vervoer en verkeer	54.163	55.731	56.350	58.078	59.510	61.692	62.906	62.241	62.727	65.943
Financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven	59.995	63.206	66.040	67.241	69.128	69.939	71.932	76.179	79.709	81.405
Overheid en onderwijs	34.070	34.654	35.474	35.665	36.252	36.713	37.092	37.304	37.630	38.031
Andere diensten	22.097	23.104	24.154	24.513	24.637	25.061	25.477	26.067	26.405	26.803
Productgebonden belastingen min subsidies	27.774	29.384	30.802	29.712	30.440	30.259	32.735	32.939	34.106	35.254
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	260.166	269.056	279.132	281.348	285.593	288.423	296.997	301.966	310.564	319.257

2 BESTEDING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN

2.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	123.634	126.369	135.726	140.300	143.227	146.763	152.641	158.949	166.254	173.330
Consumptieve bestedingen van de overheid	48.946	51.252	53.678	56.378	60.303	63.212	66.014	68.732	70.774	73.969
Bruto binnenlandse kapitaalvorming										
Bruto kapitaalvorming	46.327	49.114	52.447	52.867	51.389	51.657	56.767	61.348	65.685	70.706
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	32.085	33.431	36.080	37.076	35.126	34.700	37.827	39.816	42.015	45.241
Bruto-investeringen in woongebouwen ²	10.404	11.025	11.433	11.392	11.818	12.409	14.270	16.199	18.346	19.886
Bruto-investeringen van de overheid	3.838	4.658	4.934	4.399	4.446	4.549	4.671	5.333	5.324	5.579
Voorraadverandering	692	1.161	2.508	180	62	810	1.874	1.726	3.828	3.208
Netto-uitvoer van goederen en diensten (uitvoer - invoer)	9.974	10.353	7.382	9.159	12.672	12.284	12.395	11.211	10.081	9.587
Totale uitvoer	171.489	179.471	213.080	219.555	220.969	222.528	242.670	261.630	277.641	295.769
Totale invoer	161.515	169.119	205.698	210.396	208.298	210.244	230.276	250.418	267.560	286.182
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	229.572	238.248	251.741	258.883	267.652	274.726	289.690	301.966	316.622	330.800

¹ Consumptieve bestedingen van de huishoudens en de instellingen zonder winsttoegmerk (IZW's).

² Renovatiewerken, registratierechten en kosten van notariële akten inbegrepen.

2.2 RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2005)

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	142.596	145.420	150.750	152.388	153.643	155.003	156.881	158.949	162.320	166.370
Consumptieve bestedingen van de overheid	59.137	61.084	62.881	64.364	66.238	67.639	68.848	68.732	68.734	70.185
Bruto binnenlandse kapitaalvorming										
Bruto kapitaalvorming	50.444	52.546	54.901	55.032	53.767	53.664	57.491	61.348	63.938	67.718
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	33.470	34.164	36.193	37.378	36.206	35.579	38.019	39.816	41.350	44.034
Bruto-investeringen in woongebouwen ²	12.844	13.489	13.619	13.029	12.939	13.425	14.740	16.199	17.423	18.352
Bruto-investeringen van de overheid	4.188	4.998	5.116	4.534	4.561	4.629	4.719	5.333	5.164	5.342
Voorraadverandering	2.750	3.045	3.327	852	1.114	1.150	1.696	1.726	4.550	5.587
Netto-uitvoer van goederen en diensten (uitvoer - invoer)	6.537	7.504	7.616	9.024	11.089	11.405	12.071	11.211	11.141	9.538
Totale uitvoer	198.351	208.261	225.720	227.696	230.319	237.098	252.595	261.630	268.391	278.621
Totale invoer	192.066	200.499	218.153	218.684	219.134	225.597	240.434	250.418	257.249	269.051
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	260.166	269.056	279.132	281.348	285.593	288.423	296.997	301.966	310.564	319.257

¹ Consumptieve bestedingen van de huishoudens en de instellingen zonder winsttoegmerk (IZW's).

² Renovatiewerken, registratierechten en kosten van notariële akten inbegrepen.

3 VERDELING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BELANGRIJKSTE INKOMENSCATEGORIEËN, RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Beloning van werknemers	116.161	122.221	127.862	134.956	140.156	142.751	146.688	151.347	158.157	166.944
Lonen	85.482	90.271	95.127	100.439	103.415	105.163	108.181	112.067	117.183	123.509
Sociale premies	30.680	31.950	32.735	34.517	36.740	37.588	38.508	39.280	40.974	43.436
Bruto exploitatieoverschot en bruto gemengd inkomen ¹	85.899	86.791	93.151	93.578	95.938	99.905	108.069	115.195	121.011	126.128
Netto belastingen op productie en invoer	27.511	29.236	30.728	30.350	31.559	32.070	34.933	35.424	37.454	37.728
Bruto binnenlands inkomen tegen marktprijzen	229.572	238.248	251.741	258.883	267.652	274.726	289.690	301.966	316.622	330.800

¹ Met inbegrip van het verbruik van vaste activa (afschrijvingen).

4 BESCHIKBAAR INKOMEN, BESPARINGEN EN VORDERINGENOVERSCHOT OF -TEKORT

4.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bruto binnenlands inkomen tegen marktprijzen	229.572	238.248	251.741	258.883	267.652	274.726	289.690	301.966	316.622	330.800
Saldo van de primaire inkomens van/naar het buitenland	4.170	4.664	5.694	3.922	3.384	3.804	2.596	1.677	3.869	3.618
Bruto nationaal inkomen	233.742	242.912	257.435	262.806	271.036	278.530	292.286	303.643	320.491	334.418
Verbruik van vaste activa	33.870	35.660	37.617	39.974	41.259	42.997	44.982	46.309	47.875	50.473
Netto nationaal inkomen	199.872	207.252	219.818	222.832	229.777	235.534	247.304	257.334	272.616	283.946
Saldo van de inkomensoverdrachten van/naar het buitenland	-2.445	-2.654	-2.541	-2.490	-2.789	-3.709	-3.944	-3.893	-3.558	-4.034
Netto nationaal beschikbaar inkomen	197.427	204.599	217.278	220.342	226.988	231.825	243.360	253.441	269.059	279.912
Nationale consumptie	172.579	177.621	189.404	196.677	203.530	209.975	218.655	227.681	237.028	247.299
Netto nationale besparingen	24.848	26.978	27.874	23.665	23.458	21.850	24.705	25.760	32.031	32.613
Investerings in vaste activa	46.327	49.114	52.447	52.867	51.389	51.657	56.767	61.348	65.685	70.706
Voorraadverandering	692	1.161	2.508	180	62	810	1.874	1.726	3.828	3.208
Saldo van de kapitaaltransacties met het buitenland	-48	14	-140	-368	-283	-44	47	27	40	141
Vorderingenoverschot (+)/-tekort (-) van de totale economie	11.552	12.337	10.277	10.250	12.899	12.224	10.990	8.801	10.904	9.313

4.2 REËEL BESCHIKBAAR INKOMEN VAN DE TOTALE ECONOMIE, RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2005)

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bruto binnenlands inkomen tegen marktprijzen	260.166	269.056	279.132	281.348	285.593	288.423	296.997	301.966	310.564	319.257
Ruilvoetwinst of -verlies ¹	5.797	4.622	938	1.212	2.589	1.549	605	0	-1.312	-198
Reëel bruto binnenlands inkomen	265.963	273.678	280.070	282.559	288.182	289.972	297.602	301.966	309.252	319.059
Saldo van de reële primaire inkomens van/naar het buitenland	4.831	5.357	6.335	4.281	3.643	4.016	2.667	1.677	3.773	3.467
Reëel bruto nationaal inkomen	270.794	279.035	286.405	286.840	291.825	293.988	300.270	303.643	313.025	322.525
Verbruik van vaste activa	36.998	38.085	39.352	40.723	42.144	43.420	45.623	46.309	46.964	48.820
Reëel netto nationaal inkomen	234.086	241.253	247.340	246.305	249.812	250.637	254.649	257.334	266.060	274.165
Saldo van de reële inkomensoverdrachten van/naar het buitenland	-2.824	-3.042	-2.816	-2.705	-2.994	-3.915	-4.053	-3.893	-3.469	-3.858
Netto nationaal beschikbaar inkomen	231.262	238.211	244.524	243.600	246.818	246.723	250.597	253.441	262.592	270.307

¹ Het bruto binnenlands product tegen vaste prijzen meet het geheel van de door de economie geproduceerde toegevoegde waarde naar volume. Het reële inkomen van de ingezetenen hangt af van dat productievolume, maar eveneens van de koers waartegen de uitvoer kan worden verhandeld tegen de invoer uit het buitenland. Indien de ruilvoet verbetert, is zodoende minder uitvoer nodig bij de aankoop van een gegeven invoervolume: via een handelsoverschot komt het reële binnenlandse inkomen hoger uit dan het bruto binnenlands product tegen vaste prijzen. Het handelsoverschot of, eventueel, -deficit is immers gelijk aan het lopende saldo van de uitvoer en de invoer gedeïfereerd met een prijsindexcijfer en verminderd met het verschil tussen de gedeïfereerde waarde van de uitvoer en de gedeïfereerde waarde van de invoer.

5 ARBEIDSMARKTSTATISTIEKEN

5.1 VERDELING VAN DE BELONING VAN WERKNEMERS PER BEDRIJFSTAK

(binnenlands concept, miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	365	400	403	428	461	494	522	533	554	592
Nijverheid	28.425	29.096	29.569	30.765	30.971	30.631	30.969	31.070	31.905	32.869
Bouwnijverheid	5.706	6.205	6.517	6.748	6.807	6.881	7.082	7.199	7.689	8.170
Diensten	81.666	86.521	91.374	97.014	101.916	104.745	108.115	112.546	118.009	125.315
Handel, vervoer en verkeer	25.142	26.573	27.779	29.511	31.063	31.850	32.759	33.600	35.092	37.287
Financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven	18.472	20.082	21.980	23.616	23.984	24.036	24.927	26.109	27.988	30.474
Overheid en onderwijs	25.554	26.711	27.687	28.909	30.764	32.017	32.949	34.428	35.622	37.121
Andere diensten	12.498	13.155	13.928	14.978	16.105	16.843	17.481	18.408	19.308	20.433
Totale beloning van werknemers	116.161	122.221	127.862	134.956	140.156	142.751	146.688	151.347	158.157	166.944

5.2 NATIONALE WERKGELEGENHEID: AANTAL ZELFSTANDIGEN EN WERKNEMERS

(duizenden personen, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zelfstandigen	702,4	699,2	694,9	690,4	683,5	679,2	679,6	687,3	695,1	709,1
Werknemers	3.306,8	3.361,9	3.446,6	3.509,5	3.510,5	3.517,8	3.547,4	3.591,3	3.638,8	3.699,1
Totaal aantal werkzame personen	4.009,2	4.061,1	4.141,5	4.199,9	4.194,0	4.197,0	4.227,0	4.278,6	4.333,8	4.408,1

5.3 BINNENLANDSE WERKGELEGENHEID: VERDELING VAN HET AANTAL WERKZAME PERSONEN PER BEDRIJFSTAK

(duizenden personen, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	100,3	98,9	94,9	91,9	89,1	86,3	85,0	84,5	83,4	83,9
Nijverheid	690,3	681,6	687,2	692,4	667,8	649,6	635,7	628,5	623,2	618,0
Bouwnijverheid	232,4	234,9	239,8	243,3	238,2	236,2	235,9	239,3	247,2	254,1
Diensten	2.937,0	2.996,9	3.069,7	3.122,6	3.149,3	3.174,2	3.217,8	3.273,0	3.324,4	3.394,6
Handel, vervoer en verkeer	985,9	990,6	1.001,1	1.019,1	1.015,5	1.018,5	1.027,2	1.042,4	1.048,2	1.068,1
Financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven	672,6	700,9	739,2	750,6	757,7	754,9	771,8	790,9	823,7	859,7
Overheid en onderwijs	689,6	701,4	706,1	714,4	726,1	735,6	745,6	756,5	760,2	763,3
Andere diensten	588,9	604,0	623,3	638,5	650,0	665,2	673,2	683,2	692,3	703,5
Totale binnenlandse werkgelegenheid	3.960,1	4.012,0	4.091,4	4.149,9	4.144,4	4.146,1	4.174,3	4.225,4	4.278,1	4.350,6

6 NIET-FINANCIËLE REKENINGEN VAN DE OVERHEID

6.1 SYNOPTISCHE TABEL VAN DE ONTVANGSTEN, UITGAVEN EN VORDERINGENOVERSCHOT OF -TEKORT VAN DE GEZAMENLIJKE OVERHEID, RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ontvangsten										
Fiscale en parafiscale ontvangsten	102.445,1	106.585,1	111.763,8	115.064,2	119.518,6	121.410,3	128.593,1	133.796,1	139.241,0	144.790,2
Directe belastingen	39.738,2	40.311,9	42.969,3	44.733,3	45.817,5	45.797,7	48.349,9	51.134,1	52.362,5	54.341,3
Huishoudens	31.546,2	32.108,1	34.322,3	36.125,5	37.091,0	37.237,7	38.486,7	40.056,3	39.942,4	41.550,4
Vennootschappen	8.056,9	7.997,4	8.362,7	8.370,6	8.449,4	8.214,8	9.592,3	10.853,4	12.220,7	12.588,7
Andere sectoren	135,1	206,4	284,3	237,2	277,1	345,2	270,9	224,4	199,4	202,2
Indirecte belastingen	29.048,5	31.266,8	32.514,5	32.404,4	33.875,3	34.893,3	37.510,1	39.329,0	41.708,3	42.776,7
Werkelijke sociale premies	32.702,1	33.984,2	35.105,2	36.720,3	38.558,7	39.318,8	40.548,0	41.452,4	43.009,0	45.447,2
Kapitaalbelastingen	956,3	1.022,2	1.174,8	1.206,2	1.267,1	1.400,5	2.185,1	1.880,6	2.161,2	2.225,0
Toegerekende sociale premies	4.878,5	5.025,3	5.269,8	5.566,5	5.949,5	6.053,2	6.277,7	6.398,3	6.734,0	7.103,3
Ontvangen rente	773,5	756,4	781,3	1.088,0	886,3	827,2	619,4	600,0	584,1	633,8
Ander inkomen uit vermogen	1.500,7	1.199,5	1.671,6	1.890,5	1.654,5	1.501,5	1.035,6	1.374,9	1.232,8	1.361,8
Inkomenoverdrachten afkomstig van andere sectoren	776,4	890,1	796,2	982,4	939,9	989,7	918,3	1.172,4	1.266,1	1.141,0
Lopende verkopen van geproduceerde goederen en diensten	3.105,8	3.210,9	3.306,6	3.658,8	4.162,5	4.389,9	4.547,6	4.976,7	5.301,1	5.658,0
Kapitaaloverdrachten afkomstig van andere sectoren	50,1	437,3	97,1	218,3	142,8	5.217,8	252,1	784,8	121,0	102,9
Totaal Ontvangsten	113.530,1	118.104,6	123.686,4	128.468,7	133.254,1	140.389,6	142.243,8	149.103,2	154.480,1	160.791,1
Uitgaven										
Lopende uitgaven exclusief rentelasten	91.921,3	95.429,5	99.044,6	104.065,3	111.233,1	117.294,0	122.066,1	128.037,4	132.914,4	139.247,4
Beloning van werknemers	26.836,0	28.031,9	29.039,0	30.326,2	32.531,5	33.833,1	34.720,8	36.186,2	37.480,7	39.062,6
Intermediair verbruik en betaalde belastingen	7.470,1	7.774,9	8.192,9	8.687,7	10.098,8	10.291,4	10.605,0	10.896,2	11.446,1	12.067,7
Subsidies aan bedrijven	2.845,4	3.045,6	3.199,1	3.334,6	3.344,7	3.818,1	3.539,2	4.942,3	5.539,7	6.515,0
Sociale uitkeringen	50.126,6	51.679,6	53.736,9	56.506,1	59.654,1	63.108,8	66.421,0	68.932,5	70.937,6	74.594,1
In geld	36.427,1	37.107,2	38.170,4	39.770,4	42.274,0	44.231,2	46.006,3	47.542,1	49.188,0	51.657,5
In natura door marktproducenten	13.699,5	14.572,4	15.566,5	16.735,7	17.380,1	18.877,6	20.414,7	21.390,4	21.749,6	22.936,6
Inkomenoverdrachten aan huishoudens en IZWs	2.226,0	2.245,7	2.245,1	2.391,1	2.515,9	2.819,6	3.024,7	3.187,3	3.482,0	3.626,4
Inkomenoverdrachten aan vennootschappen	626,5	633,4	625,4	652,8	661,0	664,6	670,9	700,8	727,3	186,2
Inkomenoverdrachten aan het buitenland	1.790,7	2.018,4	2.006,2	2.166,8	2.427,1	2.758,4	3.084,5	3.192,1	3.301,0	3.195,3
Rentelasten	16.905,5	16.332,4	16.708,6	16.846,8	15.453,5	14.713,2	13.907,6	13.071,5	12.792,1	12.796,8
Kapitaaluitgaven	6.544,2	7.548,0	7.800,3	6.238,2	6.667,6	8.469,3	6.483,8	15.275,8	7.875,3	9.442,1
Bruto-investeringen in vaste activa	3.838,3	4.658,0	4.934,3	4.399,2	4.445,9	4.548,6	4.670,5	5.333,1	5.324,3	5.578,8
Andere netto-aankopen van niet-financiële activa	-194,5	20,2	7,2	-370,3	-155,7	23,7	-157,4	-48,4	-403,5	30,4
Kapitaaloverdrachten aan andere sectoren	2.900,4	2.869,8	2.858,8	2.209,3	2.377,4	3.897,0	1.970,7	9.991,1	2.954,5	3.832,9
Totaal Uitgaven	115.371,0	119.309,9	123.553,5	127.150,3	133.354,2	140.476,5	142.457,5	156.384,7	153.581,8	161.486,2
Brutobesparingen	3.697,0	4.883,2	6.661,2	6.132,0	5.157,6	1.764,1	3.832,9	5.328,9	6.491,4	6.419,0
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-)	-1.840,9	-1.205,3	132,9	1.318,4	-100,1	-86,9	-213,7	-7.281,5	898,3	-695,2
Primair saldo	15.064,6	15.127,1	16.841,5	18.165,2	15.353,4	14.626,3	13.693,9	5.790,0	13.690,4	12.101,6
p.m. Vorderingenoverschot (+) / of -tekort (-) volgens de Procedure van Buitensporige Tekorten	-1.755,2	-1.187,6	238,2	1.457,7	33,0	41,0	39,2	-6.901,3	1.096,0	-574,1
p.m. Indirecte belastingen (incl. de belastingen afgegaan aan de instellingen van de Europese Unie)	31.100,0	33.139,0	34.621,2	34.418,2	35.613,9	36.754,2	39.283,6	41.257,0	43.786,3	45.035,6

Publicaties van het INR en contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens wordt verspreid op papier, maar alle publicaties zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<http://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank Belgostat online. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt eind september (een versie op papier is beschikbaar eind oktober). Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie- en inkomensvormingsrekening alsook de werkgelegenheid en de investeringen per bedrijfstak, de consumptieve bestedingen van de huishoudens per product, de sectorrekeningen, de uitgaven van de overheid naar functies en transacties en de cijfergegevens met betrekking tot de kapitaalgoederenvoorraad.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten en de rekeningen van de overheid. Zij verschijnen vier maal per jaar, 120 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die volledig consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Zij bevatten ook de voornaamste saldi uit de sectorrekeningen. Ook de werkgelegenheid en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei (zowat 50 dagen in het geval van het vierde kwartaal). Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 70 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de voornaamste aggregaten verspreid (zie punt 2).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die in de maand september wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

4. Aanbod- en gebruikstabellen

In het begin van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

5. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

In het begin van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen en over de bruto investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen) en de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen).

6. Historische reeksen

In oktober 2002 werden de historische reeksen van de nationale rekeningen volgens het ESR 1995 gepubliceerd.

De historische reeksen, die de periode 1970-1994 bestrijken, omvatten:

- de samenstelling van het bruto nationaal product vanuit de drie invalshoeken van de nationale rekeningen tegen lopende prijzen en tegen de prijzen van 1995;
- de toegevoegde waarde per bedrijfstak (31 bedrijfstakken) tegen lopende prijzen en tegen de prijzen van 1995;
- de beloning van werknemers per bedrijfstak (31 bedrijfstakken) tegen lopende prijzen;
- de finale consumptie van de huishoudens per product (16 producten) tegen lopende prijzen en tegen de prijzen van 1995;
- de sectorrekeningen.

Met uitzondering van de overheidsrekening, die voor de periode vanaf 1970 volgens het ESR 1995 werd opgesteld, werden de sectorrekeningen slechts tot 1985 geretropoleerd. Het grootste deel van de belangrijkste informatiebronnen voor de financiële en niet-financiële ondernemingen is immers pas vanaf dat jaar beschikbaar. De rekening van de financiële vennootschappen werd overigens niet geretropoleerd naar subsectoren.

7. Contactpersonen

- Methodologie
Geert Detombe   Tél. +32 2 221 30 40   Fax +32 2 221 32 30
e-mail: geert.detombe@nbb.be

- Productieoptiek van het bbp en aanbod- en gebruikstabellen
Hans De Dyn   Tél. +32 2 221 30 38   Fax +32 2 221 31 43
e-mail: hans.dedyn@nbb.be

- Bestedingsoptiek van het bbp en kapitaalgoederenvoorraad
Bertrand Jadoul   Tél. +32 2 221 52 69   Fax +32 2 221 31 43
e-mail: bertrand.jadoul@nbb.be

- Sectorrekeningen
Catherine Rigo   Tel. +32 2 221 44 08   Fax +32 2 221 32 30
e-mail: catherine.rigo@nbb.be

- Rekeningen van de overheid
Claude Modart   Tél. +32 2 221 30 26   Fax +32 2 221 32 30
e-mail: claude.modart@nbb.be

- Kwartaalrekeningen, flashraming en arbeidsmarkt
Isabelle Brumagne   Tél. +32 2 221 28 77   Fax +32 2 221 31 07
e-mail: isabelle.brumagne@nbb.be

- Regionale rekeningen
Monica Maeseele   Tél. +32 2 221 30 28   Fax +32 2 221 31 43
e-mail: monica.maeseele@nbb.be

- Verspreiding van de reeksen (online consultaties)
Alexander Foket   Tél. +32 2 221 30 45   Fax +32 2 221 32 30
e-mail: alexander.foket@nbb.be

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België (<http://www.nbb.be/app/cal/N/calthema.htm>) bevat de publicatiekalender van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	ramingen
v	voorlopig resultaat
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
pct.	percent
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

BBP	bruto binnenlands product
BNI	bruto nationaal inkomen
ESR	Europees systeem van nationale en regionale rekeningen
IMF	Internationaal Monetair Fonds
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IZW	Instelling zonder winstoogmerk
SDDS	Special Data Dissemination Standard (IMF)

Bestellingen

Voor bestelling van en informatie over abonnementen en kortingen: Nationale Bank van België,
dienst Documentatie - Publicaties, de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel.

Tel. +32 2 221 20 33 - Fax +32 2 221 30 42
documentation@nbb.be

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen
kan terecht bij de dienst Nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

Tel. +32 2 221 30 40 - Fax +32 2 221 32 30

nationalaccounts@nbb.be

Nationale Bank van België
Naamloze vennootschap
RPR Brussel — Ondernemingsnummer: 0203.201.340
Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 — BE-1000 Brussel
www.nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek
Omslag: NBB TS — Prepress & Image

Gepubliceerd in april 2008